

Архів з бідоку.
Чортківсько-Бережанська округа ОУН

ПАПКА

для 234

паперів

«Ідея і Чин» №10.

«Звістки з Українських земель»
Машикопис

Крайні дати: [1946р.]

Кількість документів: 1.
20 р.

Кількість афішів: 13

Зберігати: постійно

В І С Т К И
з українських земель

Бє-дєшевицькі звірства

На українських землях продовжується варварський наступ більшовицьких окупантів на український революційно-визвольний рух, на весь український народ. В цій боротьбі проти українського народу сталінські злочинці застосовують жахливі, ніде дотепер не практикувані методи масового фізичного винищення народу, доконують найжахливіших звірств.

Ми наведемо кілька прикладів таких звірств, доконаних більшовицькими окупантами на учасниках українського революційно-визвольного руху і на українських мирних громадянах.

- 7. I. 46 р. в с. Суховоля /р-ну Підкамінь, Львів обл./ НКВД арештувало вагітну дружину одного підпільника. Її страшно катували, так що вона породила дитину.
- 7. I. 46 р. в с. Немухів /р-н Стрий, Дрогоб. обл./ більшовики вбили ні в чому невинного молодого хлопця Лешка Гриця.
- 7. I. 46 р. в с. Коростів /р-н Славське, Дрогоб. обл./ більшовики вбили Євистуна Михайла, арештували всю його родину і спалили господарство за те, що в хаті в нього натрапили на 2 повстанців.
- 7. I. 46 р. під час бандитського нападу на с. Саджава /р-н Бєгороднани, Станислав. обл./ енкаведисти важко поранили сімнадцятирічних дівчат Беренич Марію й Осфавчак Марію. Обидві дівчини в наслідок поранення померли.
- 7. I. 46 р. в с. Ямниця /р-н Станиславів/ під час облоги енкаведисти без суду розстріляли раненого стрільця Сенька Михайла, якого знайшли в криївці. Цього самого дня замахували на звирського отступованого селянина Зубака, вбили його хлопця і ребітчика, що спокійно вертався з праці додому.
- 14. I. 46 р. в с. Підпечери /р-н Станиславів/ енкаведисти виставили на позерище тіло Д. Юри /Стадник Михайла/, що загинув у бою. На груди почесили йому таблицю «Бандит Юра. Смерть бандитам!». Тіло пролежало 4 дні. Після енкаведисти завезли на екапське і підминували. Вечером зірвали міну і відійшли. Селяни позбирали останки і з почесою похоронили. 30. I. 46 р. у цьому ж селі вихідній ситуації, понизивши все організаційне майно й архів, пострілялися та в селі, причепивши келеві до хвоста.
- 7. I. 46 р. в с. Тумир /р-н Єзупіль, Станислав. обл./ енкаведівська бєївка Бандита мєгильного, переїждягєна за наших стрільців, опрєвєкувала дівчину Вєвє Параскєвию і гєспєдєря Чмира Михайла. Кєлє останні зарєнтувалися, шє вони в руках бєльшєвиків, прєбували втікати. Їх постріляли.
- 21. I. 46 р. на дєрєзі Лєшки Мурєвани - Львів енкаведисти вбили зєвсім невинного сєлянина Маршалка Павла з Лєшок Мурєваних.
- 23. I. 46 р. в с. Вірків /р-н Злєбунів, Вієн. обл./ НКВД застєртєрувало сєлянина Кєжушка Прєхєри; в с. Пєсягєва застєрєли без суду арєштєваного сєлянина Зіньєва Івана.
- 23. I. 46 р. енкаведисти вбили сєлянина Пришляна Андрия із присілка с. Сєтєхєв Дубляна /під Львєвом/. Майно його пограбували, гєспєдєрствє спалили.
- 27. I. 46 р. бєльшєвики, шє прєїздили з с. Кєтузєв до райдєнстру Зєлетниєки /Тєрнєп. обл./, зрєбили сєбє мїшенє із прєхєдєчєї старєї жінки. Жінку вбили.
- 30. I. 46 р. в с. Трєстянєць /р-н Дєлєзна/ бєльшєвики арєштували всіх дємєбєлізєваних чєл. шєб прємуситє вступити їм у т. з. в. істрєбїтєльний баталїєн. Під час «прєслухань» Гїмєн Гнєтєві полємили рєбра, Катрїє Гнєтєві повїдривали вухє. І прєкєлєли штиєком шчє. Вєя кїмнєтє була чєрвєна від крєви.
- 31. I. 46 р. в с. Гїє Дїткєвєцькї /р-н Підкамінь, Львів. обл./ енкаведисти без причини замахували дємєбєлізєваного чєл. Гєманьєка Вєлєдїмїра. Насєлєвєня владєтувало йому дємєстрєційнєй пєхєрєн. За шє НКВД прєвєлє в сєлі масєві арєштування.

3 ж.

В м. січні в с. Доброгоєстів /р-н Дрогобич/ НКВД покарало ув'язненням 10-річного хлопця за те, що здирав більшовицькі плакати.

В м. січні 46 р. в с. Нове Село /р-н медичів, Дрогоб. обл./ енкаведисти жорстоко звалтували 34-річну жінку Кухар Настю. Рівночасно арештували її дочку Кухар Катерину, яку по-звірськи катували. В уста вкладали залізо, мотали штиками в живіт, вішали за волосся і т.п.

1. II. 46 р. в с. Мишкоєвичі /р-н Микулинці, Терноп. обл./ енкаведисти, передягнені за українських повстанців, арештували одну селянку. Її страшно катували, між іншим, кидали в ріку, намагаючись утопити.

2. II. 46 р. в с. Чижини /р-н Ванники, Львів. обл./ більшовики вбили селянина Кіндрюка Михайла.

3. II. 46 р. в с. Гериня /р-н Зелехів, Станисл. обл./ енкаведисти по-варварськи тортурували жінку, щоб вони сказали, де криються їхні чоловіки.

6. II. 46 р. в с. Монастирець /р-н Журавне, Дрогоб. обл./ енкаведисти арештували жінку німке Теклю, Богдан Анастасію, Шевчук Розалію. Їх роздягнули на голо та й били дотами.

11. II. 46 р. в с. Ласків /р-н Журавне, Дрогоб. обл./ НКВД арештувало 6 селян, між ними демобілізованих чл. Їх вивели під ліс б.с. дубрівка і тут розстріляли.

14. II. 46 р. під час нападу на с. Гязір /р-н Галич, Станисл. обл./ енкаведисти арештували Ковальчук Марію, матір к-ра УПА д. Бородатого. Її замкнули в льоху та за допомогою найжорстокіших тортур намагалися примусити, щоб вона видала сина? Тортурями замучили її. Труп забрали в р-н, де викинули на смітник біля НКВД. Усього самого дня в цьому ж селі енкаведисти підпалили хату старенького Лявченка Дмитра, якого застріляли і викинули в огонь.

22. II. 46 р. в с. Трестянець /р-н Зелечів, Львів. обл./ енкаведисти арештували 4 дівчат. Дівчат страшно тортурували, їх припикали дротами, викручували їм руки.

22. II. 46 р. в с. Гулинці /р-н Товчач, Станисл. обл./ енкаведисти застріляли Петрова Івана, режисера батька д. Я. Забитого не дозволено похоронити. Біля трупа провели кілька днів засідку.

25. II. 46 р. нач. райНКВД з гатна /Волинська обл./ під час переселування страшно знущалися над селянами з с. Самара, що живуть біля лісу.

7. III. 46 р. в с. Ляховець /р-н Богородчан, Станисл. обл./ НКВД арештувало дівчину Сітку Марію режисера І. Її страшно катували, так що вона від неба в Комаїчів.

8. III. 46 р. в с. Ленів /р-н Львів/ енкаведисти вбили її в чому не винна селянку Леґінь Катерину, в її дочку паралич.

9. III. 46 р. під час нападу на с. Колодіївка /Станиславів р-н./ енкаведисти сбили 8 Кат. Вони відкрили криївку, в якій були 8 юнаків з 1928 р. Народження. Один з них розірвався гранатою, а друге, якому не шалелося забитися, більшовики розстріляли на подвір'ї і тіло викинули в вежень.

10. III. 46 р. в м. Волехів /Станисл. обл./ у с. Чолгани верталася жінка Ланків Анна. Переїжджаючи енкаведисти без жодної причини почали в неї стріляти і вбили її.

16. III. 46 р. в м. Комаїчів /Дрогоб. обл./ більшовики замордували і поклепили штиками старика Ольховега Осипа і його жінку.

19. III. 46 р. в с. Узинь /р-н Станиславів/ НКВД арештувало господарів Зевка Василя і Зевка Олександра. Їх забрали ніби до Станиславва до тюрми. Коли по 4 днях їхні жінки понесли їм у місто передачу до тюрми, по дорозі знайшли трупи своїх чоловіків з масакрованими і викладеними очима.

23. III. 46 р. в с. Іспас /р-н Коломия, Станисл. обл./ участковий НКВД застріляв 17-річну дівчину Комаїчку Марію, яка беремилася, коли він її хотів насилувати.

9. IV. 46 р. на проїзді с. Тенерів Чучманів /р-н Лепатки, Львів. обл./ більшовики розкопали мугалу сл. в. д. Орлика і викинули з неї його кесті.

13. IV. 46 р. в с. Руда Сілецька /р-н Кам'янка Бузька, Львів. обл./ енкаведисти вбили селянку Магер Анну.

19. IV. 46 р. в с. Хрестатик /р-н Заставна, Чернів. обл./ енкаведистські

- бандити напали на хату Смука Марії. Її майно зовсім вкрали, а саму жінку вивели над Дністер, де намагалися скинути її з високого берега в воду.
23. IV. 46 р. в с. Певоділки Опарівські /р-н Комарно, Дрогоб. обл./ енкаведисти вбили хлопця з 1929 р. народження Возьного Григорія.
23. IV. 46 р. в сс. Розеншинці, Красносільці, Синягівка /р-н Баран, Терн. обл. НКВД розкинуло мегили полягалих українських повстанців.
23. IV. 46 р. в тюрмі в м. Ружитів /Станисл. обл./ під час депортів енкаведисти затертували д. Івася, якого вдалося їм зловити живим під час облоги на лісі б. сс. Ясеневець, Струтин вишня.
2. V. 46 р. в с. Костів /р-н Олесько, Львів. обл./ переїжджачі енкаведисти вбили старшу селянку Зелену Евдонию.
4. V. 46 р. в с. Гелів /р-н Муравне, Дрогоб. обл./ більшовики відкрили кулеметний вогонь по жінках, що їхали паромом.
4. V. 46 р. в с. Комарів /р-н Галич, Станисл. обл./ квартируючі енкаведисти арештували молодих дівчат Мельник Марію і Затварницьку Марію. Їх масове гвалтували. При цім їх страшно били; обидвом повикручували ноги, Мильничук Марію вилонили ще в руку.
17. V. 46 р. під час облоги на лісові Липники б. с. Герехоліна /р-н Вогородчани, Станисл. обл./ в сутичці з більшовиками вбив один повстаниць. Енкаведисти відтяли йому вухо і ніс, причепили до шиї вбитого пса і так виставили на залізничному престанку в Тисьменичанах.
25. V. 46 р. в с. Черний Петін /р-н Заставна, Чернів. обл./ енкаведисти застріляли місцевого священика о. Костянюка його жінку і служницю.
25. V. 46 р. в с. Студінка /р-н Верба, Рівенська обл./ під час облоги енкаведисти зловили жінку Попов Анну. Її завезли до Смиги і тут замордували.
25. V. 46 р. в с. Зглинець /р-н Дубно, Рівен. обл./ енкаведисти, що сиділи на засідці, без попередження вбили дівчинку і хлопця, що йшли з вішллія.
26. V. 46 р. в с. довга Калуська /р-н Калусь, Станисл. обл./ енкаведисти, що сиділи на засідці, ~~вбили~~ не попереджуючи, вбили місцевого поштаря, що вертався з праці додому.
28. V. 46 р. на Керолівці б. с. Колекелін /р-н Букачівці, Станисл. обл./ більшовики вкинули в криницю впавого в бок д. Бояна.
28. V. 46 р. в с. Карапчів /р-н Машковець, Чернів. обл./ енкаведівський начальник Кеджван застрелив голову сільради Карпа Олександра.
29. V. 46 р. в с. Залужжя /р-н Козин, Рівен. обл./ енкаведисти арештували дівчат "Надю" і "Славку". "Славку" в р-ні при депортах замордували.
29. V. 46 р. в с. довга /р-н Єзупіль /Львів. обл./ енкаведисти, що збирали держпоставки, вбили зовсім невинного селянина Яробко і, в м. травні в с. Дмитрівчці /р-н Винники, Львів. обл./ НКВД арештувало священика, за те, що він не хотів перейти на "православ'я". Його дуже мучили, між іншим, накладали на голову вінець з колючого дроту.
8. VI. 46 р. в с. Старе Беле /р-н Муравне, Дрогоб. обл./ енкаведисти прив'язали коневі до хвоста труп д. Василька, що розірвався гранатом, щоб не попасти живим в руки енкаведистів, і так велечили його по селі.
10. VI. 46 р. в сіці б. с. Мітин /р-н Стрілки, Дрогоб. обл./ енкаведисти напали на мелоду настунку Крутії Марію, 10 з них згвалтували її та, неприємну залишили.
- В м. червні в с. Гаї /р-н Винники, Львів. обл./ енкаведисти арештували одну дівчину. У неї вирізали частину латки, груди, поломали її руки і ноги. На голіві невіривали волосся і напихали ним вирізувані ножом рани. В цей спосіб її замордували.
- В м. червні в с. Підберізці /р-н Винники, Львів. обл./ енкаведисти до безтями побили 78-річного селянина Царя Миколу. Дівчину цар Євгенію кількаразом били до безтями і відливали водою. Побиття були такі сильні, що дівчина дістала пропусклину, жінку лезу Клію, чоловік якої перебуває в ча, побили так, що аж вона дістала вибух крові.

Збройна боротьба

В 1946 р. збройна боротьба українського народу проти сталінських окупантів не припиняється. Життя Навпак, її літопис збагатився новими героїчними сторінками.

Відділи УПА, що діяють у межах т.зв. УРСР, пережили зимою 1946 р. свої найважчі дні. Саме в цей час ворог з метою остаточного знищення українського революційного руху кинув проти него величезні військово-поліцейські сили. Свої гарнізони він розташував у кожному селі, збільшив гарнізонні залоги і створив постійно рейдуючі групи. З цими переважачими ворожими силами, в скрайньо несприятливих умовах зими відділи УПА звали балато героїчних більших і менших боїв як оборонно-го, так і наступального характеру. І хоч у цих боях відділи УПА понесли значні втрати, то все таки большевицькі окупанти не досягнули своєї основної мети. Знищити УПА, знищити український революційний рух їм не вдалося.

Відділи УПА на землях на захід від т.зв. лінії Керсона розгорнули в 1946 широкі дії, скеровані на оборону українського населення від варварського переселення. Вони завдали величезних утрат польсько-большевицьким військовим і поліцейським бандам.

Весною 1946 р. відділи УПА в друге відвідали рейдом словацьчину, що спричинилося до виникнення дозросту протибольшевицьких настроїв населення Словацьчини і зміцнення дружби словацького і українського народів.

Нижче наведемо деякі факти з дій УПА і боїв ОУН за першу половину 1946 року /подаємо деякі неопубліковані ще нігде факти з кінця 1945 р./.

15.X.45 р. підвідділ /пвд/ Наддністрянці звів зустрічний бій з бандою енкаведистів б. с. Рудники /р-н Миколаїв, Дрогоб. обл./, в якому знищив 4 бандитів, а 6 дного поранив.

25.XI.45 р. відділ /вд/ ім. Колодзінського під командою к-ра Ч. зробив наскок на райцентр Станія /Станислав. обл./, демоведено 2-годинний бій. Вд після виконання своїх завдань, завдавши ворогові урат, залишив місто.

29.XI.45 р. кілька повстанців із вд Березівський знищили одну панцерну і одно вантажне авто на шосе Татарів - Микуличин /р-н Яремче, Станисл. обл./, між 6 вбитими енкаведистами - 4 офіцери.

4.XII.45 р. в с. Михайлівка /р-н Додеркали, Терноп. обл./ повстанці знищили 4 енкаведівських розвідників.

4.XII.45 р. пвд УПА ім. Хмельницького під ком. к-ра Б. зробив засідку на роту енкаведистів, що йшли на облави до села Романка Вишня /р-н Славсько, Дрогоб. обл./, в наслідку якої ворог мав 9 вбитими і коло 40 поранивими. Повстанці втрат не мали.

4.XII.45 р. вд УПА звів зустрічний бій з енкаведівською бандою у с. Паушівка /р-н Білобожниця, Терноп. обл./, ворог втративши 2 вбитими і 3 поранивими, панічно втік.

10.XII.45 р. вд УПА, рейдуючи в західних районах Литомірської обл., розброїв у с. Сибичин т.зв. рабочий батаніон. Рівночасно повстанці знищили сільраду і роздали населенню товари з кооперативи.

12.XII.45 р. вд УПА під ком. к-ра Х. вступив у перестрілку з випадково зіткнутою бандою енкаведистів б. с. Поляна /р-н Ширець, Львів. обл./, енкаведисти розбіглися, залишаючи вбитим 1 лейтенанта.

15.XII.45 р. в с. Вердиківка /р-н Заліщики, Терноп. обл./ банда енкаведистів оточила кілька хат під лісом, де квартирували повстанці. Оточені, однак, без власних втрат прорвалися.

18.XII.45 р. енкаведівська банда зробила облаву на с. Мблоні /р-н Копичинці Терноп. обл./, в селі в той час квартирували група повстанців. Зав'язався нерівний бій. В перших хатах гинуть 2 повстанці, знищивши кількох погромників. Енкаведисти запалили село і зтягнули коло 100 бандитів із Копичинців на допомогу. Повстанці розпочали прорив, в час якого 4 важко ранені повстанці самі дострілилися, 3, відрізані і оточені, билися до останніх набоїв і в безвихідному становищі також постріляли себе останніми набочми. 5 повстанців прорвалися. Ворог утратив 30 вбитими і 18 поранивими.

17.XII.45 р. пвд УПА натрапив на енкаведівську засідку б. с. Вишківці /р-н

Білобожниця, Терноп. обл./Після короткого бою повстанці, без власних утрат, вбили 3 енкаведистів і кількох поранивши, відступили.

1.XII.45 р. боївка ОУН під ком. д.Д. із засідки на шляху Миколаїв - Стрий /Дрогоб. обл./відбила транспорт родин, призначених на заслання у Сибір.

19.XII.45 р. повстанці знищили в с. Дернів /р-н Новий Милятин, Львів. обл./ військового прокурора і важко поранили прокурора.

20.XII.45 р. пвд УПА розігнав станицю "страбків" на хуторі Обсіч б.с. Войковичі /Рівненська обл./Здобуто зброю.

21.XII.45 р. під час облави на сс.віла - Окородинці /р-н Білобожниця, Терноп. обл./ енкаведисти натрапили на табір боївки ОУН, який офожили. Воївка знищивши 1 енкаведиста і кількох поранивши, без втрат прорвалася з оточення.

22.XII.45 р. пвд Жубри знищив із засідки б.с. Устя /р-н Миколаїв, Дрогоб. обл./ 4 енкаведистів.

29.XII.45 р. вд Дружинники розгромив станицю сталінських посіпак у с. Якторів /р-н Глиняни, Львів. обл./ вбито одного капітана і 1 лейт.нквд.

31.XII.45 р.б.с. Язениця /р-н Кам'янка Вузька, Львів. обл./пвд УПА під ком.к-ра в. висадив у повітря поїзд з транспортом погранвійськ, що їхав зі Львова в напрямі Гадехова. Було 40 вбитими і багато поранивши.

2.I.46 р. вд УПА ніж ніж.кваржій.Сивуля під ком.к-ра І.звів бій з енкаведівською бандою на горі Клим бос. Пороги /р-н Кам'янка Солотвина, Станисл. обл./ В бою ворог втратив 28 вбитими, 24 поранилими. По боці повстанців було 3 вбитих і 2 ранених, між ними чет.Буйтур, який сам знищив 4 бандитів, а 2 поранив.

5.I.46 р. вд Дзвони звів короткий бій з енкаведистами в с. Сблятичі /р-н Журавно, Дрогоб. обл./і, без власних трат знищив 10 сталінських опричників.

6.I.46 р. вд Підкарпатський під ком. к-ра П.наскочив на 80 порраничників, що квартирували в с. Грабівка /р-н Перегінсько, Станисл. обл./ і цілковито розгромив їх. Ворог втратив 12 вбитими і 7 раненими, повстанці втратили 1 вбитим і 1 раненими.

7.I.46 р. пвд ім. Колоденського під ком.к-ра З.прогнав енкаведистів з с. Майдан Середній /р-н Ланчин, Станисл. обл./, куди вони йшли на облаву. Вбито 2 бандитів і 5 поранено.

Монастиривк. Підком. к-ра Г. переходив шлях Журавно - Малуш б.с. Повстанців заатакували сталінські опричники, які в той час над'їхали. Вд повів протинаступ і в 45-хвилинному бою цілковито розгромив ворога, який утратив 4 вбитими і 5 поранилими.

9.I.46 р. вд Сурма під ком. бул. В. знищив у с. Химчин /р-н Косів, Станисл. обл./ 3 сталінських ватажків із райцертрів Косів.

11.I.46 р. пвд ім. Вогуна під ком. к-ра С. цілковито розгромив станицю "стрибків" у с. Врустури /р-н Жаб'я, Станисл. обл./.

11.I.46 р. вд Чорні Чорти під ком. хор Ч.наскочив на 32 енкаведівських людоловів у с. Гринівка /р-н Богородчани, Станисл. обл./і оточивши будинок, де вони квартирували, знищив усіх до одного, в тому числі заст.райнач.нигб. Вд не мав жодних втрат.

11.I.46 р. стежа пвд УПА вступила в короткий бустрічний бій зо стежею енкаведівської банди, що посувалася зтс. Забори до с. Стіжок /р-н Шумськ, Терноп. обл./, в якому знищила 1 лейтенанта, а 3 рядових поранила після того стежа долучилася до вд, який негайно зробив на згадану банду засідку в Любомирському лісі. Внаслідку засідки банда була розбита і втратила 8 вбитими, а три попали в полон.

12.I.46 р. вд ім. Колодзінського розгромив станицю сталінських прислужників в с. Княждів Горішній /р-н Печеніжин, Станисл. обл./і здобув багато зброї.

14.I.46р. вд летуни під ком.к-ра С. звів два короткі бої з енкаведівською бандою в сс. Нове Село і Крехів /р-н Жедачів, Дрогоб. обл./ і без власних утрат знищив 6 бандитів, а 20 поранив.

15.I.46 р. 200 сталінських погромників заатакували вд Дзвони в с. Бубнице /р-н Волехів, Станисл. обл./ . Тричі вони наступали на вд, але за кожним разом були відбиті. Ворог утратив 26 вбитими, вд не мав жодних утрат.

16.I.46 р. енкаведівська банда заатакувала з двох боків пвд УПА під ком. к-ра Г.б.с. Дани - Серники /р-н Вібрка, Львів. обл./ . Повстанці по 26-хвилинному бою в завзятому бою відбили наступ ворога і примусили його до відступу. Во-

рог утратив 6 вбитими і 8 пораненими.

20. I. 46 р. пвд УПА в с. Полтва /р-н Глиняни, Львів обл./ знищив 3 енкаведистів.

23. I. 46 р. вд Дзвони під ком. хор. Ч. попав у оточення переважаючих сил б.с. Гринівка /р-н Богородчани, Станисл. обл./ у важкому бою, що часто переходив у рукопашний, повстанці прорвалися з оточення. Ворог утратив 27 вбитими і 20 пораненими. По боці повстанців було 13 вбитих, 6 ранених.

24. I. 46 р. вд УПА, повідомлений, що 120 польсько-більшевицьких бандитів мордують українське населення у с. Мокре дов. Сянік/ негайно пішов покарати бандитів. Нагайним наступом вд випер ворога зі села, а потім у півторагодинному бою за селом цілковито розгромив ворога і примусив його до панічної втечі. Повстанці переслідували бандитів аж під село Небешани. Ворог утратив 80 вбитими і раненими, повстанці - 1 вбитим.

27. I. 46 р. під час облави на Молодотинський ліс /р-н Печеніжин, Станисл. обл./ енкаведівські погромники наблизилися до табору вд УПА ім. Колодзінського. Хор. С. підступом утягнув ворога в засідку і розгромив його. Енкаведисти втратили 13 вбитими і 17 раненими. Повстанці не мали жодних утрат.

30. I. 46 р. 300 енкаведівських головорізів наскочили на табір вд Сурмачі в лісі між сс. Бориничі і Ілів /р-н Нові Стрелища, Дрогоб. обл./ зав'язався запеклий півторагодинний бій. Повстанці, відбивши з усіх позицій три ворожі наступні відступили. Ворог утратив 40 убитими, повстанці і вбитим.

31. I. 46 р. вд УПА звів два бої з енкаведистами на хуторі Довжок б.с. Башковці /р-н Шумськ, Терноп. обл./ Повстанці втрат не мали. Ворог у першому бою втратив кількох убитими, 4 пораненими, і 2 попали в полон, в другому - 2 вбитими.

6. II. 46 р. вд УПА наскочив на енкаведівський гарнізон у с. Полоничі /р-н Глиняни, Львів. обл./ і знищив 8 енкаведистів.

6. II. 46 р. пвд УПА наскочив на енкаведівський гарнізон у с. Полтва /р-н Глиняни, Львів. обл./ і без власних утрат знищив 16 енкаведистів.

7. II. 46 р. вд Смертносців попав у Чорному лісі в оточення ворога. По півгодинному бою повстанці під ком. хор. Ч. прорвалися з оточення, втративши 4 вбитими. Ворог утратив 12 вбитими.

9. II. і 10. II. 46 р. всі відділи УПА брали участь у боротьбі проти розташованих по селах енкаведівських гарнізонів, завданням яких було погнати населення до т.зв. вибрів у Верховну Раду СРСР. Нпр., вд Летуні провів турбувальні

наскоки на гарнізони в таких сс.: Станькова, Черкіш, Корчівка, Збора, Кулинка, Болехів, Лисків, Завадка, Верхня, Степанівка і Тур'я Велика /р-н Дилина, Калуш, Войнилів, - Станисл. обл./ В результаті знищено кількох енкаведистів, в тому числі нач. гарнізону в с. Лисків, та звільнено багато арештованих селян.

12. II. 46 р. пвд Смертносці під ком. хор. Ч. знищив із засідки б.с. Грабовець /р-н Богородчани, Станисл. обл./ 7 енкаведистів, а вечером у с. Мазовізов /р-н Надвірна, цієї ж обл./ - 4 енкаведистів.

12. II. 46 р. банда енкаведистів наскочила на пвд б.с. Боратин /р-н Підкамінь, Львів обл./, але втративши 5 вбитими відступила.

14. II. 46 р. вд Летуні під ком. к-ра С. звів завзятий бій з сталінськими погромниками в лісі б.с. Тур'я Велика /р-н Долина, Станисл. обл./ Відбивши сильний ворожий наступ, повстанці почали оточувати ворога. Але в той час ворогові наспіла підмога в людях і танках. Вд відбиваючись, відступив.

15. II. 46 р. вд Месники-І звів завзятий бій з польсько-більшевицькими бандитами в с. Заставне /пов. Ярослав/, в якому знищив 15 бандитів. Вд утратив 3 вбитими і 4 пораненими.

В половині лютого вд Підкарпатський мусів заводити невпинні важкі бої з переважаючими силами військ НКВД, що оперували в Чорному лісі /р-н Станиславів/.

12. II. 46 р. вд був заатакований енкаведистами з трьох боків б.с. Майдан, Посіч. Внаслідок нерівного бою, що проходив з змінним успіхом, вд відступив втративши 8 вбитими і 3 пораненими. Ворог утратив 36 убитими і 13 пораненими.

15. II. 46 р. 500 сталінських погромників знову атакували вд б.с. Завіш. Вогні повстанської оборони ворожий наступ заломився і енкаведисти, утративши 18 вбитими, змушені були відступити. 17. II. 46 р. з великими силами ворог оточив

вд між сс. Завіш, Посіч. В запеклому бою повстанці прорвалися через два ворожі перстені в напрямі сс. Гибно, Гутища. Відступаючи, вд звів ще один короткий бій з ворожими заставами в с. Лукавиця. Того дня вд поніс важкі втрати - 25 вбитими.

- 22.II.46 р. 3 повстанці знищили в с. Гута Полонична /р-н Буськ, Львів. обл./ 3 енкаведистів, між ними райначальника НКГБ.
- 25.II.46 р. в д ім. Колодзінського під ком. к-ра хор. С. звів оборонний бій з енкаведівською бандою в лісі б.с. Слобода Рунгудська /р-н Печенішів, Станисл. обл./. Внаслідок бою ворог утратив 3 вбитими і 6 пораненими; повстанці 1 вбитим.
- 26.II.46 р. в д Опришки під ком. к-ра Д. зробив засідку під горою Стовба /р-н Рожнішів, Станисл. обл./ на енкаведівських розбійників, що гналися за ними, в наслідок чого ворог втратив 19 убитими і панічно втік.
- 28.II.46 р. в д УПА розгромив станицю "стрибків" у с. Желихів /р-н Новий Мелятин, Львів. обл./.
- 4.III.46 р. з метою звільнення раненого повстанця в д УПА здобув повітовий шпиталь у м. Любачів, але не задовго перед наскоком повстанця забрали зо шпиталю УВП /польське НКВД/.
- 8.III.46 р. в д УПА провів акцію на м. Любача /пов. Томашів/, в якому перебувало понад 900 польсько-більшевицьких погромників. В д знищив залізничну станцію і 30 вагонів, будинок військового штабу та міст на лінії Любача - Рава Руська. Вбито 55 бандитів, в тому числі підполковника, та поранено 70. Зостанції звільнено українських переселенців. Повстанці втратили 1 вбитим і 5 раненими.
- 17.III.46 р. в д УПА знищив у бою б.с. Фельбах /пов. Любачів/ 17 польсько-більшевицьких бандитів.
- 19.III.46 р. в д Сивуля під ком. хор. І. звів кілька кротких, але запеклих боїв із військами НКВД, що проводили облаву на ліс б.с. Манява /р-н Солотвина, Станисл. обл./. В д завдавши ворогові дошкульних втрат відступив у гори. Повстанці втратили 5 вбитими.
- 25.III.46 р. в д під ком. бул. Ю. відбив сталінських погромників, що йшли на облаву до с. Кутища, /р-н Товмач, Станисл. обл./. Ворог утратив 3 вбитими і 1 раненим.
- 28.III.46 р. в д Месники-2 знищив кубло сталінської міліції в с. Лівча /пов. Любачів/. Ворог утратив 31 убитими.
- 31.III.46 р. в д ім. Колодзінського під ком. к-ра С. звів півгодинний бій б. райцентру Ланчин /Станисл. обл./. Ворог утратив 4 вбитими і 6 пораненими, панічно розбігся.
- 2.IV.46 р. боївка ОУН розіграла станицю "стрибків" у с. Бонівичі /р-н Доброміль, Дрогоб. обл./. Начальника "стрибків" зліквідовано.
- 4.IV.46 р. повстанці-атентатчики знищили в райцентрі Куликів, /Львів. обл./ шефа енкаведівської розвідки Костюка й активного енкаведівського бандита Каптана.
- 9.IV.46 р. в д опришки під ком. к-ра Д. звів запеклий бій з енкаведистами під горою Біла Розтока б.с. Кропивник /р-н Вигода, Станисл. обл./, в наслідок якого ворог утратив 32 вбитими й 3 раненими. По боці повстанців було 5 вбитими й 3 раненими.
- 11.IV.46 р. в д УПА найшов на ворожу засідку б.с. Ясенів /р-н Заболотці, Львів. обл./. Зав'язався бій, в наслідок якого ворог утративши 2 вбитими і 2 пораненими, панічно розбігся.
- 12.IV.46 р. українські повстанці знищили із засідки б.с. Щитень /р-н Любешів, Волинська обл./ 2 сталінських посіпак.
- 12.IV.46 р. в д Смертоносці під ком. к-ра бул. К. розбив "стрибків" у сс. Медуха і Межигірці /р-н Єзупіль /Жовтневці/, Станисл. обл./. Забрано 50 крісів.
- 14.IV.46 р. боївка ОУН розіграла станицю "стрибків" у с. Тернів /р-н Старий Самбір, Дрогоб. обл./.
- 16.IV.46 р. в д УПА відбив між сс. Татаринів - Підзвіринець /р-н Комарно, Дрогоб. обл./ кілька висилуваних у Сибір українських родин.
- 16.IV.46 р. в д УПА знищив із засідки б.с. Поступель /р-н Ратно, Волинська обл./ 2 сталінських вислужників.
- 20.IV.46 р. в д УПА знищив залізничну станцію в м. Угнів /пов. Томашів/. Ворог утратив 30 вбитими. Звільнено переселенців. По боці повстанців було 11 легкоранених.

22. IV. 46 р. пвд УПА розброїв станицю "стрибків" в с. Броди /р-н Ратно, Волин. обл./.

24. IV. 46 р. пвд Стріла під ком. хор. Н. із засідки на шляху Завій - Грабівка /р-н Перегінсько, Станисл. обл./, знищив 6 і поранив 4 бандитів, що верталися з грабежу із с. Завій.

24. IV. 46 р. вд месники провів наскок на сильне бандитське кубло - село В'язовиця /нов. Ярослав/. В результаті запеклого бою ворог зазнав дошкульних утрат 500 вбитими і раненими. Вд утратив 8 убитими і 13 пораненими.

25. IV. 46 р. в лісах Любешівського р-н /Волинська обл./ пвд УПА звів завзятий бій з енкаведівською бандою, але перед переважаючими силами ворога мусів відступити, втративши 2 вбитими. Ворог своїх убитих забрав на 5 возів.

В м. квітні відділи УПА ходили рейдом на Словаччину. Вони пройшли такими повітами: Гуменне, Бранов, Сиропків Межиляборці, Бардіїв, Мехайлівці, Пряшів, Сабінов, Гіральтовці і наблизились аж під Кошиці. В загальному повстанці відвідали 200 сіл, в тому числі 11 більших осередків, провели 16 великих мітингів із населенням, 40 гутірок, 69 розмов із представниками інтелігенції. Розповсюджено велику кількість революційної літератури українською, словацькою, чеською мовами. Рейд був дуже успішний. Населення скрізь вітало повстанців як найде дорожчих гостей, як тих, що борються за знищення сталінського імперіалізму і визволення гноблених ним народів. Зріст протибольшевицьких настроїв, що із викликав на Словаччині рейд УПА, знайшов свій вияв у виборах, в яких словацький народ провадив сталінську агентуру - словацьку компартію.

1. V. 46 р. боївка ОУН знищила із засідки б.с. Виділова /р-н Стрілки, Дрогоб. обл./ 3 енкаведистів.

2. V. 46 р. вд Летуни звів зустрічний бій з енкаведівськими опричниками б.с. Лукавиць /р-н Муравно, Дрогоб. обл./, в наслідку якого ворог панічно розбігся.

2. V. 46 р. пвд УПА розброїв станицю "стрибків" у с. Зарваниця /р-н Золочів, Львів. обл./

4. V. 46 р. українські повстанці знищили в зустрічному бою б.с. Добряни /р-н Городок, Львів. обл./ 3 енкаведистів.

3. V. 46 р. пвд УПА розброїв станицю "стрибків" у с. Метниці /р-н Козин, Рівенська обл./.

3. V. 46 р. пвд Месники під ком. к-ра Г. зробив засідку на шляху Завелче - Тязів /р-н Станиславів/, з якої вбив ген. полк. Москаленка, полк. НКГБ та 2 майорів НКВД.

4. V. 46 р. в с. Лукавець Вишній /р-н Вишниця, Чернівецька обл./ повстанці знищили секретаря вишницького райвиконкому Довбонка.

5. V. 46 р. вд Смертоносці зробив наскок на кубло сталінських бандитів у с. Вишів /р-н Єзупіль, Станисл. обл./ і знищив 12 бандитів.

7. V. 46 р. вд Сурма під ком. к-ра В. розбив "стрибків" у с. Космач /р-н Якимів, Станисл. обл./

7. V. 46 р. повстанці-атентатчики вбили в м. Рогатин /Станисл. обл./ інспектора НКВД, а другого енкаведиста поранили.

10. V. 46 р. пвд Летуни знищив на шляху Сихів - Лопатники /р-н Стрий, Дрогоб. обл./ 2 енкаведистів і автомашину, а 2 бандитів полонив.

11. V. 46 р. 200 польсько-большевицьких бандитів на спілку з енкаведистами оточили 6 українських повстанців на колонії Голешів /Бадляштя/. Всі повстанці в героїській боротьбі загинули. Ворог утратив 8 убитими.

13. V. 46 р. пвд УПА розброїв станицю "стрибків" у с. Елеонерівка /р-н Гризмалів, Терноп. обл./

13. V. 46 р. пвд УПА знищив із засідки б.с. Грабківці /лемківщина/ 19 польсько-большевицьких головорізів.

14. V. 46 р. пвд Летуни під ком. к-ра С. знищив сталінських естрибків" у с. Козари /р-н Букачівці Станисл. обл./

15. V. 46 р. вд УПА із засідки між сс. Довжниця - Криве /лемківщина/ знищив

30 і поранив 20 польсько-більшовицьких бандитів, що верталися з людоловлі в с. Ветлина.

15.VI.46 р. пвд УПА знищив із засідки на шляху Колки - Вухче /Волин.обл./ 4 енкаведистів.

16.VI.46 р. банда енкаведистів оточила в лісі б.с. Зазулі /р-н Золочів, Львів.обл./ табір пвд УПА. Повстанці зосередили вогонь ув одно місце, прорвалися з оточення без власних утрат. Ворог мав 4 вбитих.

16.VI.46 р. пвд УПА в сутичці з енкаведистами в с. Літовиці //р-н Підкамінка, Львів.обл./ знищив 1 енкаведиста, а 1 важко поранив.

21.VI.46 р. пвд УПА розброїв станицю "стрибків" у с. Родітичармідіхакіх /р-н Горядишків, Львів.обл./

23.VI.46 р. пвд УПА розброїв станицю "четовників" у с. Гаї Стародобрідські. /р-н Підкамінка, Львів.обл./

27.VI.46 р. пвд УПА натрапив на енкаведівську засідку в с. Блосів /р-н Рудки, Дрогоб.обл./ . По короткому зав'язаному бою енкаведисти, залишили і вбитим і 1 пораненим, втекли.

4.VI.46 р. кілька повстанців під ком.к-ра В. знищили в районі Яблонів /Станисл.обл./ 2 дуже активних агентів НКВД.

10.VI.46 р. пвд Сурма під ком. к-ра А. із засідки на шляху Космач - Яблонів знищив 8 енкаведівських ватажків.

11.VI.46 р. вд УПА під ком.к-ра Я. звів занеклий бій із великою бандою ВП /війська польського/ в околицях сс. Розпуття - Завадка /пов.Сянків/ в якому ворог утратив 10 убитими, повстанці-7.

16.VI.46 р. боївка ОУН під маскою пограничників наскочила на станицю "стрибків" у с. Дубрівка /р-н Самбір, Дрогоб.обл./ . В час наскоку зловлено, між іншим, 3 найбільше зненавиджених сталінських бандитів, в тому числі Вачинського, який зокрема вславився своїм бандитизмом. Населення села, яке після приходу боївки в село зібралось на чесленний мітинг, винисло воім бандитам присуд смерті, що негайно виконано. Увечері боївка без жодних утрат звела у цьому селі бій із бандою енкаведистів, в якому ворог утратив 9 убитими.

24.VI.46 р. вд Гунули під ком. к-ра Г. знищив вузькогорову залізничку на шляху Рафайлів - Недеїрна /Станисл.обл./ і вбив 5 енкаведистів.

25.VI.46 р. пвд ім.Хмельницького під ком.к-ра В. зробив насок на енкаведівську банду, що засіла в одній хаті в с. Рожанка Велика /р-н Славське, Дрогоб.обл./ в наслідок бою ворог утратив 10 убитими і 15 пораненими. Повстанці втрат не мали.

27.VI.46 р. відстаршинська школа УПА звела бій із бандою ВП між сс. Корманичі і Геничі /пов.Дереманськ/ і цілковито розгромила ворога, який у паніці втік аж до с. Пукуличі. За офіційними даними ворога, він утратив 34 вбитими і 10 раненими. По боці повстанців - 3 вбитих.

Героїзм української визвольної боротьби

Величаві визвольні боротьби проти сталінських окупантів, що її веде український народ та його революційний авангард - ОУН і УПА, члени ОУН, УПА та широкі українські маси виявляють небувалий масовий героїзм.

Зокрема 1946 рік - рік найжахливіших дотепер переслідувань учасників українського революційного руху та широких, прихильних до нього мас - приносить незчисленні глибокохвилюючі приклади найбільшого героїства та фантичної вірності ідеї УСОД членів ОУН, УПА та всього українського населення.

Ми подаємо кілька прикладів цієї героїської боротьби.

1.VI.46 р. в с. Підлужжя /р-н Станиславів/ більшовики на господарстві малознамені Василя знайшли криївку, в якій крився господар хити і станичний господарник Д. Явір /Федик Василь/. Останній довго відстрілюється з криївки і рівночасно нищить організаційний архів, грові тощо. В кінці стріляє в неозброєного господаря і сам стріляється. Їхні тіла витягають більшовики і палять це господарство і

не їм інше. Тіла полеглих кидають на 4 дні біля сільради на позорище.

5.1.46 р. в Боринському лісі /р-н Бориня, Дрогоб. обл./ героїською смертю загинув кур'єр д. Микола. Важко-ранений, він дбає передовсім про несену ним пошту, яку вспіває ще передати своєму другові, а сам дострілюється.

7.1.46 р. в с. Синягівка /р-н Збараж, Терноп. обл./ енкаведисти знайшли криївку, де були д. Смереки і 4 дівчини-підпільниці, без зброї. Д. Смерека з своїм автоматом довго боровив входу криївки, зкінці у безвихідному становищі постріляв усіх жінок, між ними і своїх сестер, а сам, важко ранений, непритомний погав живим у руки ворога, де не-задовго помер.

8.1.46 р. в с. Жемериччя /р-н Медичів/ енкаведисти заскочили в хаті місцевого го станичного д. Сулиму. Він довго боровився і застрелив зі свого кріса 2 бандитів та сам з нього застрелився.

9.1.46 р. в с. Бука /р-н Здолбунів, Рівен. обл./ енкаведистам підступом удалось зловити живим повстанця Явора. На постою в с. Дермань арештований схопив автомат своєю командізи конвоюра і з нього стріляється.

13.1.46 р. в с. Пчани /р-н Медичів, Дрогоб. обл./ більшовики знайшли криївку, в якій квартирували д. Карло, Сивий, Карий, Веселий, Ворона, Голоб, Летун - всі зі станиць Пчани і Воля Гніздичівська. Заскочивши понижили всі організаційні документи, гроші та інше і самі порозривалися гранатами. Тіла героїв, похоронені селянами мимо більшовицької заборони, енкаведисти повитягали їх з могил. По кількох днях тіла похоронили знову і замаскували. З весною з почетом перенесли на сільський цвинтар.

14.1.46 р. в с. Боратин /р-н Підкамінь, Львів. обл./ скочив у криницю і втопився арештований більшовиками стрілець УНА.

15.1.46 р. на хуторі Петриковщина /р-н Здолбунів, Рівен. обл./ заквартирувало 6 повстанців. На донос секретаря на них наскочили більшовики. По героїськи пробиваючись з оточення, зразу загинули, провалившись на криж на дорозі відступу, д. Рік і Мирон, а важко ранений д. Лещина дострілює з кріса. Д. Гонта, що ніс важливу пошту, важко-ранений, перед смертю ще вів передати до пошти селянам. На місце призначення прийшла вона, вона подіравлена кулями. Два позістали повстанці пробіглися.

17.1.46 р. в с. Глибівка /р-н Богородчани, Станисл. обл./ квартируючі енкаведисти відкрили криївку, де був станичний Гук /Мішук Юрко/. На зазив більшовиків він кинув на верх гранату і сам вискочив на верх. в бій відібрав відодого більшовика "панашку" та, відстрілюючись, почав утікати, але скоро був убитий ворожою кулею.

21.1.46 р. в с. Темсарів /р-н Медичів, Дрогоб. обл./ в наслідку провокації банда енкаведистів обскочила хату, де квартирував станичний Сосна і і стрілець УНА. У завзятому бою повстанцям удалось здобути ворожий кулемет і ЗПС. Вона била з ранку живим від год. 8-ої до год. 14-ої. Коло год. 14-ої більшовикам на підмогу прийшли залоги з довголітніх партизанів, з Миколаївки приїхала танкетка. Незадовго почала горіти хата, з якої повстанці оборонялися. Вони почали пробиватися. Коли вже відступили близько 1 км їх досягнули ворожі кулі. У бою повстанці вбили 17 більшовиків.

21.1.46 р. в с. Черкаси /р-н Миколаїв, Дрогоб. обл./ на полі енкаведисти знайшли криївку, в якій були дд. Боднаречко, Спрятаний, Печай, Муха й п. Галія. Всі вони загинули у нерівному бою. 23.1. в цьому ж селі енкаведисти знайшли криївку, де було 6 повстанців і 1 підпільниця. Всі вони пострілялися.

22.1.46 р. в лісі біля с. Височанка /р-н Галич, Станисл. обл./ більшовики зловили живим п. Калину. Коли її вели через село, вона вирвалася з рук опричників і вскочила в криницю, де втопилася.

24.1.46 р. в с. Млиниська /р-н Бурачків, Дрогоб. обл./, оточений більшовиками д. Ворон, вистрілявши всі набої, вскочив між енкаведистів із розбещеченою гранатою в руках. Енкаведисти, думючи, що він підняється, підхопили його. В цей момент вибухла граната, вбиваючи героя і де 3 енкаведистів, між ними лейтенанта.

25.1.46 р. в с. Городохина /р-н Богородчани, Станисл. обл./ банда енкаведистів упала на господарство Якубів Івана і страшно побила його жінку, щоб вона при-

налася, де на її господарстві є Повстанська криївка. Зінка ні в чому не призналася. Большевики провели ґрунтовні розшуки і знайшли криївку, де були дд. Прометей /Гусак Василь/, Очайдух /Гедзик Семен/, довбуш /Микицей Іван/, Василь /Якубів Іван/ і п. Слава. Повстанці знищили архів, машину до писання і т.п. і всі пострілялися.

27. I. 46 р. в с. Кийданці /р-н Збараж, Терноп. обл./ большевики знайшли криївку, де в ній були д. Друт і п. Ара. Сточені друзі наклали всі організаційні матеріали і пострілялися. Груна полягла большевики забрали до місцевої школи, де прилюдно над ними знущалися.

28. I. 46 р. в с. Іспас /р-н Коломия, Станисл. обл./ большевики знайшли криївку, в якій квартирували дд. станичний с. Грушів, Чорний, його заступник Голуб і станичний с. Кропильце, Степовий. Большевики одлягали криївку весь день. Вони стріляли, грозили повстанцям і просили, щоб вони здалися. На всі їх "прозби" п. обіцянки з криївки відповідав сміх, жарти і гра на гітарі. У вечері всі три друзі пострілялися.

5. II. 46 р. в с. Дубівці /р-н Вел. Глибочок, Терноп. обл./ у господні Левицької Анни енкаведисти знайшли криївку, в якій був повстанець Чайка. Він довго боронився, вбиваючи 3 енкаведистів і кількох ранячи, і в кінці сам застрелив

5. II. 46 р. в с. Торговиця /р-н Отинія, Станисл. обл./ большевики відкрили бункер, в якому був д. Вітер. Він, вбивши двох большевиків, розривається гранатом.

8. II. 46 р. в с. Чолгани /р-н Болехів, Станисл. обл./ енкаведисти знайшли криївку, в якій були д. Черник і п. Ірка. у безвихідній ситуації, вони пострілялися. Енкаведисти застрілили господиню хати, а господар успів втекти.

8. II. 46 р. в с. Розношинці /р-н Збараж, Терноп. обл./ енкаведисти знайшли криївку, в якій були дд. Луна, Орест, п. Віра і п. Галя. Сточені пробували вирватися наверх; перший вискочив д. Луна, який у завязаному бою вбив одного лейтенанта і 2 рядових бандитів, а 5 поранив. Сам важко ранений, дострілювався з власної пістолі. Також пострілялися позістали повстанці.

18. II. 46 р. в с. Грушка /р-н Отинія, Станисл. обл./ боївка нивд відкрила криївку. в якій була п. Оля. Щоб не зватися живою ру руки ворога, вона застрілялася.

18. II. 46 р. в с. Козівка /р-н Великі Бірки, обл. Терноп./ довгий бій з енкаведистами, що робили облаву в селі, звів сам один д. Орест. В одному моменті б він відбрав від енкаведівського вбитого ним лейтенанта кулімет та довго ним боронився. Він убив 4 енкаведистів і 2 поранив та часливо відступив. Розлючен большевики з помсти без жодної причини підпалили найближче господарство та постріляли селянина Сагалу Михайла, його жінку і дочку.

22. II. 46 р. в с. Корчин /р-н Здолбунів, Рівен. обл./ большевики обскочили хату де лижав аворий д. П'яний. Вони почали кричати, щоб він здався. Повстанець в повів: "скорше заберети мій труп - живим не здамся". Большевики не маючи змоги підійти до хворого, який відстрілювався, підпалили хату. Тоді д. П'яний застрілювався з власної пістолі.

24. II. 46 р. в с. Залуква /р-н Галич, Станисл. обл./ стрілець К. зайшов до одної хати, куди часто заходили районні енкаведисти. Тут скрився і ждав. Із своєї засідки він убив 7 енкаведистів, що ввійшли в хату, й сам часливо відступив.

27. II. 46 р. в с. Остриня /р-н Товмач, Станисл. обл./ большевики наскочили на хату, куди якраз зайшли 2 повстанці. Після короткого бою повстанці розриваються гранатами. Большевики палять хату та стріляють хатню дівчину.

29. II. 46 р. енкаведівська боївка Молоткова зловила на присілку Богородчин /р-н Отинія, Станисл. обл./ п. Вистрицю /Сіроман Параскевія/ її привезли в с. Бортники. Тут вона вирвалася з рук енкаведистів і кинулася у глибоку бетоновану криницю. Однак, криниця була суха, і большевики таки витягнули з неї потовчену і непритомну революціонерку.

В м. лютому 1946 р. в с. Голешів /р-н Муравно, Дрогоб. обл./ енкаведівський провокатор разом з іншими енкаведистами зробили засідку, на яку потрапив д. Микита. Останній вбив 3 енкаведистів, між ними брата-провокатора, і сам загинув

геройською смертю. Розлучений за смерть брата, провокатор Жураківський вистріляв до ноги 12 родин /дітей, жінок, стариків/ - ввесь присілок Конятичі.

В м. Лютому в с. Кривоброди /р-н Коломия, Станисл. обл./ енкаведисти відкрили криївку, в якій були д. Сомко, стр. Прут і місцевий станичний д. Кривоніс з жінкою і маленькою дитиною. У безвихідній ситуації друзі понижили все організоване ційне майно і пострілялися. Д. Кривоніс перед смертю застрілив свою жінку й дитину.

2. III. 46 р. у Верховіському лісі /р-н Острог, Рівен. обл./ пострілялися в криївці оточені більшовиками подруги Калина і Марія /журик/.

3. III. 46 р. в с. Володимирці /р-н Медячів, Дрогоб. обл./ на полі у віднайдені більшовиками криївці пострілялися друзі з місцевої станиці Кмін, Рудий, Пелиха-чтий, Свист.

3. III. 46 р. в с. Кульчиці /р-н Самбір, Дрогоб. обл./ нквд прийшло арештувати п. Чайку. Вона, вдаючи, що одягається, вийшла до другої кімнати і застрілилася.

13. III. 46 р. в с. Гаї Дітковедькі /р-н Підкамін, Львів. обл./ більшовики оточили криївку, в якій були дд. Дріт і Мишеник. Оточені в годин відбивалися вони з більшовиків, в поранили ти самі пострілялися.

14. III. 46 р. в с. Шляхта /р-н Муляків, Львів. обл./ більшовики змискочили в криївці дд. Вира, Соїну, Білого і Шпака. Згадані друзі понижили організації матеріяли й інші цінніші речі, поломали довгу зброю і т.п. та виготовили більшовикам, що пропонували їм здаватися, відповідну промову і пострілялися.

14. III. 46 р. в с. Тязів /р-н Галич, Станисл. обл./ енкаведисти зайшли на господарство Босовича Дмитра і почали його бити, щоб від показав вхід до криївки, яка, за даними нквд, повинна була б бути на його господарстві. Мимо страшних побиттів господар ні в чому не признався. Тоді більшовики почали перекопувати все господарство і знайшли криївку, де були д. Чорний і його машиністка /Дорошенко Настя/. Обидвое вони з окликом "Слава Україні" пострілялися.

16. III. 46 р. в лісі б. с. Заболотівці /р-н "Уравно", Дрогоб. обл./ звівши геройський бій з більшовиками, зі співом "Ще не вмерла Україна" пострілялися оточені більшовиками дд. Кавка, Лис, Лисенко, Вязько. Їх тіла виставили більшовики на позорища в с. Мирана.

22. III. 46 р. в с. Суходіл /р-н Рожніків, Станисл. обл./ нквд арештувало д. Височана, селянина із цього села. В тюрмі енкаведисти затортурували його, одначе не змогли від нього видерти жодної підпільної таємниці.

22. III. 46 р. в с. Страшевичі /р-н Ст. Самбір, Дрогоб. обл./ енкаведисти арештували п. Христр. По дорозі на місце постою нквд вона добула заховану й незнайдену при ревізії пістолю і, вистріливши в голову свого конвоїра, почала тікати. Під час втечі, важко-ранена, дострілилася.

22. II. 46 р. на хуторі Петриковщина /р-н Здолбунів, Рівен. обл./ більшовики знайшли криївку, де крилися дд. Чудак, Гордій, Якір, і тихий. Друзі в годин відстрілювалися. Вміжчасі закопали машинку до писання, папір, знижили організацинні матеріяли, довгу зброю та інші цінніші речі і самі з піснем на устах та окликом "Слава Україні" - пострілялися.

23. III. 46 р. в с. Грозів /р-н Остріг, Рівен. обл./ пострілялися оточені більшовиками бойовики УНА Вороний і Ф.

25. III. 46 р. в с. Гніздичів /р-н Медячів, Дрогоб. обл./ застрілилися оточений більшовиками д. Скиба. Перед смертю понижив усі організаційні речі, як машинка до писання, архів і т.п.

13. III. 46 р. на полі б. с. Вовчинич /р-н Станиславів/ квартируючі більшовики знайшли криївку, в якій були 4 повстанці і 1 селянин. Один з них, д. Вірлан, викинувши гранату та пускаючи серію з автомату, перлий вискакує із криївки і втворює дорогу іншим друзям. Всі 4 повстанці зброєю відступили 2 км до найближчого лісу. Селянин Іванишин Михайло, попав у більшовицькі руки. Його з місця розстріляли.

5. IV. 46 р. під час облави на поля б. с. дуб "Янка Вишня /р-н Дбараж, Терноп. обл./ більшовики знайшли криївку, в якій були 6 повстанців і 1 жінка-підпільниця. Оточені довго боронилися, вбиваючи кількох енкаведистів і кількох ранили. Остаточно в безвихідному становищі самі пострілялися.

6. IV. 46 р. в с. Синяківка /р-н Дбараж, Терноп. обл./ з одного криїса з кількома набойми пострілялися оточені в криївці більшовиками 4 хлопці з 1929 р. народжен

ня і дві молоді дівчини. Всі вони ховалися тому, що члени їх родини - повстанці 10. IV. 46 р. три повстанці - Марко, Береза і Лемко звели бій з бандою большевиків у с. Стрільбичі /р-н Ст. Самбір, Дрогоб. обл./ друзі вбили 7 енкаведистів, і з них з оточення швидко пробилися, а д. Марко поляг смертю Героя. Цей бій був III II-м, в якому відзначився д. Марко. Під час своєї короткої партизанської діяльності він знищив і енкаведівського майора, 4 капітанів, 5 лейтенантів, 3 сержантів і 12 рядових енкаведистів.

4. IV. 46 р. б. с. Руденко /р-н Лопатин, Львів обл./ більшовицьких большевики заскочили в криївці 5 повстанців. В бою повстанці вбили 7 большевиків з 9 поранили та самі загинули.

12. IV. 46 р. в с. Немилів /р-н Сокаль, Львів обл./ під час облави банда з 20 енкаведистів обскочила 3 українських повстанців: дд. Явора, Черногору, і Сокола. Повстанці завзято билися. Вони вбили 3 енкаведистів і 6 поранили. Всі три загинули смертю Героїв.

13. IV. 46 р. на присілку с. Стримільча, Загадка /р-н Лопатин, Львів обл./ большевики обскочили криївку, в якій були 7 повстанців. У завзятому бою повстанці вбили 13 большевиків і кільканадцятьох поранили та самі загинули.

19. IV. 46 р. на хуторах с. Вілашів /р-н Острог, Рівен. обл./ на большевицьку засідку напали дд. Юрко, Маркіян і п. Галя. В бою загинув д. Юрко, ранена п. Галя сама вбивається, а д. Маркіян відступив.

20. IV. 46 р. в лісі б. с. Незнанів /р-н Кам'янка, Бузька, Львів обл./ стрілець Голуб наткнувся на большевицьку засідку. В нерівному бою він убив кількох большевиків і сам розірвався гранатом.

20. IV. 46 р. під час енкаведівської облави на ліс між сс. Дальнич, Вихопці, Новий Став /Сокальщина/ большевики заскочили в криївці дд. Думу, Орла, Крука та 2 селян, що крилися разом з ними. Друзі вискочили на верх та звели бій з большевиками, в наслідку якого вбили 3 енкаведистів і 4 поранили. 3 друзів упав Дуна а інші відступили. Селяни, що були в криївці, пострілялися.

20. IV. 46 р. 3 повстанці - Максим, Гриць, Нестор - розбили "стрибків" зі станиці с. Луг /р-н Яремче, Станисл. обл./ вбиваючи коменданта, його заступника і 3 "стрибків", а решту розігнали. 4. V. ці самі стрільці, стрінувшись б. с. Яремче з бандою 50 енкаведистів, вмілим і несподіваним вогнем та очайдуною поставою розігнали їх усіх.

23. IV. 46 р. в с. Дички /р-н Рогатинського, Станисл. обл./ банда з 30 енкаведистів оточила клуню, де квартирували 3 повстанці. У весліді півгодинного бою повстанці вбили 4 бандитів, між ними капітана, і 4 поранили та здобули кулемет, з яким швидко відступили до лісу. 3 примсти большевики спалили в селі 23 хат.

19. V. 46 р. в с. Награню /р-н Верба, Рівен. обл./ банда коло 50 енкаведистів обскочила хату, де квартирували 2 українські повстанці. Повстанці 4 бандитів убили 6 поранили. Один, важкоранений, повстанець дострілювався, а другий швидко вирвався з ворожого оточення.

26. V. 46 р. на плі б. с. Пніздичів /р-н Плидачів, Дрогоб. обл./ Енкаведисти знайшли криївку, в якій були дд. Вихор, Шрам, Лесів, і п. Зірка. Між напасниками і нападеними почалася стрілянина. Відгомін її почули дд. Бакитний, Тарка, Крига і п. Одарка, що квартирували недалеко в другій криївці. Вони поспішили загрозеним друзям на допомогу, нав'язуючи большевикам бій з ззаду. У завзятому бою большевики мали 7 вбитих, а друзі почали швидко відступати. Однак, в цей мент большевикам наспіла допомога. Повстанців оточено. Відбиваючись до останнього набоя, одні з них загинули в бою, інші розірвалися гранатами або пострілялися. Не здався жодин.

31. V. 46 р. в с. Станислави /р-н Козин, Рівен. обл./ енкаведист зловив п. В, що несла підпільну пошту. Щоб примусити дівчину йти зі собою, енкаведист бив її наганом по голові, але вона відбиваючись руками, нігтями і зубами, таки вирвалася з його рук і швидко втекла.

На початку травня 2 повстанці - д. Карпатський і Чупринка - самі розброїли станицю "стрибків" у с. Соколівка /р-н Косів, Станисл. обл./ Вони здобули 2 кулимита, 3 десятизарядки і 3 крисів. Вбили началька "стрибків" а самих "стрибків" розігнали.

2. VI. 46 р. під час облави на ліс Стінка /р-н Сзупіль, Станисл. обл./ большевики відкрили криївку, в якій розірвалися гранатами пп. Сойка /Регей Амалия/

ЗАСВІДЧУВАЛЬНИЙ НАПИС СПРАВИ № _____

У справі (розділі опису, закінченому описі) підшито і пронумеровано 13
(тринадцять) аркущів;
у тому числі літерні номери _____;
пропущені номери _____
+ аркущів внутрішнього опису _____

Особливості фізичного стану та формування справи	Номери аркущів
1	2

Спеціаліст
Посада
20 червня 2018 року
[підпис] (підпис)

Т. Тардамана
(ініціали (ініціал імені), прізвище)